

UPITNIK ZA KANDIDATKINJU ZA POVJERENICU**Teresa RIBERA****Izvršna potpredsjednica zadužena za čistu, pravednu i konkurentnu
tranziciju****1. Opća sposobnost, predanost europskim ciljevima i osobna nezavisnost**

Koji su aspekti Vaših osobnih kvalifikacija i iskustva posebno relevantni za preuzimanje dužnosti povjerenice i promicanje općih europskih interesa, posebno u području za koje biste bili nadležni? Kako ćete doprinosti provedbi političkih smjernica Komisije? Kako ćete provoditi rodno osviještenu politiku i integrirati rodnu perspektivu u sva područja politike koja pripadaju Vašem resoru? Kako ćete provoditi politiku uključivanja mladih?

Koja jamstva u pogledu svoje nezavisnosti možete dati Europskom parlamentu i kako namjeravate osigurati da ni jedna Vaša prošla, sadašnja ili buduća aktivnost ne dovede u pitanje obnašanje Vaših dužnosti u Komisiji?

Tijekom cijele svoje profesionalne karijere, uglavnom u javnoj službi, ustrajno promičem europske interese. Uvjerenam da je važno uskladiti gospodarske politike i politike za zaštitu okoliša kako bi se osigurale društvene koristi, gospodarsko blagostanje i povećanje konkurentnosti te upravljanje okolišem. Za osiguravanje zdrave i djelotvorne preobrazbe gospodarstva potrebna je široka društvena potpora utemeljena na dijalogu i općem konsenzusu.

Kao dopredsjednica španjolske vlade i ministrica za ekološku tranziciju, kao državna tajnica za okoliš i kao direktorica španjolskog Ureda za klimatske promjene, svoju sam energiju usmjerila na pomirbu različitih stajališta i očekivanja kako bi se ostvario napredak. Radila sam na uklanjanju prepreka, usklađivanju stajališta, međusobnom povezivanju višestrukih varijabli i pronalaženju cjelovitih rješenja.

Aktivnim sudjelovanjem u pregovorima o klimi naučila sam da složeni problemi zahtijevaju višedimenzionalni pristup i integraciju različitih disciplina (energetika, klima, okoliš, industrija, financije...). Zahvaljujući iskustvu na položaju direktorice Instituta za održivi razvoj i međunarodne odnose (IDDRI) mogla sam dati svoj stručni doprinos uobličavanju uravnoteženog klimatskog sporazuma koji je međunarodna zajednica postigla 2015. u Parizu.

Shvatila sam važnost sklapanja i njegovanja čvrstih sporazuma te važnost priznavanja naših međuovisnosti. Što je najvažnije, prepoznala sam da u postupak donošenja odluka uvijek treba uključiti osobe na koje politike najviše utječu. Prelazak na novi industrijski i gospodarski model zahtijeva nove pristupe i posebnu pozornost usmjerenu na one na koje najviše utječe.

Problemi s kojima se suočavamo danas i oni koje trebamo anticipirati u planiranju budućnosti ne mogu se rješavati izolirano jer su svi ti elementi međusobno povezani. Stoga smatram da povjerenici EU-a moraju raditi kao jedan tim, sa zajedničkim strateškim pristupom utemeljenim na ravnoteži i konsenzusu.

Kao europska povjerenica provest ću političke smjernice izabrane predsjednice za razdoblje 2024. – 2029. na temelju snažnog uvjerenja koje me vodilo tijekom profesionalne i političke karijere: izgradnja odnosa i poticanje dijaloga najprikladnija su sredstva za postizanje ciljeva koje smo postavili.

Vjerujem da su te vještine posebno korisne u trenutačnoj situaciji u kojoj moramo biti još ujedineniji kako bismo prevladali izazove s kojima se EU suočava, kako bismo u kontekstu velike globalne konkurencije pronašli najbolje načine za poboljšanje konkurentnosti naše industrije, osigurali tržište koje dobro funkcionira, ali i poduzeli odlučne mjere u skladu s očekivanjima građana i našim vrijednostima.

U izvješćima Enrica Lette i Marija Draghija istaknuto je da nam je za uspjeh i konkurentnost u trenutačnom globalnom okruženju potrebno jedinstveno tržište koje dobro funkcionira, kako bi se povećalo blagostanje, zaštitili potrošači i izgradio privlačan ekosustav za ulaganja, inovacije, čistu industriju i zapošljavanje.

Kao europska povjerenica bit ću nepokolebljiva u pogledu politika rodnog pariteta. Obvezujem se na to da će moji suradnici poštovati to načelo i da ću raditi na uklanjanju neravnopravnosti između muškaraca i žena. Obvezujem se na to da ću se zajedno s drugim članovima Kolegija pobrinuti za to da promicanje ravnopravnosti bude u središtu naše čiste, pravedne i konkurentne tranzicije.

Preuzimam obvezu da zajedno s kolegama povjerenicima radim na tome da se ispuni obećanje EU-a o blagostanju za naše mlađe naraštaje. Zbog sadašnjih i budućih naraštaja dužni smo pridonijeti zdravom planetu. Stoga u svoje politike moramo dodatno integrirati dimenziju međugeneracijske pravednosti kako nitko ne bi bio zapostavljen, među ostalim u područjima kao što su vještine i stanovanje. Obvezujem se i da ću u cijeloj Europskoj uniji osigurati jednake standarde za dobrobit životinja i njihovu dosljednu provedbu, istodobno uzimajući u obzir pitanja održivosti, ali i etička, znanstvena i gospodarska pitanja te očekivanja potrošača. Na međunarodnoj razini moramo nastaviti promicati visoke globalne standarde.

Nema sukoba između mog osobnog i profesionalnog puta i odgovornosti koje bih preuzela kao europska povjerenica. Nemam osobnih interesa ni u financijskom ni u poslovnom svijetu. U potpunosti sam svjesna odgovornosti koju preuzimam, a na mojem me putu ništa neće odvratiti od načela neutralnosti. Bit ću posvećena isključivo općem dobru europskih građana. Ako se u budućnosti pojavi situacija potencijalnog sukoba interesa pri obnašanju mojih dužnosti povjerenice, o tome ću bez odgode obavijestiti predsjednicu von der Leyen.

Disciplinirana sam osoba koja poštuje druge, svjesna i predana ciljevima i kompetencijama navedenima u Ugovorima EU-a. Tijekom cijele karijere bila sam povjerljiva, marljiva i neovisna osoba, a takva ću biti i ubuduće. Zalagala bih se za zaštitu i provedbu Ugovora EU-a te ću postupati neutralno i neovisno o interesima pojedinačnih država članica, uključujući onu koja je predložila moje imenovanje.

2. Upravljanje resorom i suradnja s Europskim parlamentom

Možete li se obvezati na to da ćete propisno obavještavati Parlament o Vašim aktivnostima i aktivnostima Vaših odjela? Kako shvaćate svoju odgovornost prema Parlamentu?

Koje ste konkretne obveze spremni preuzeti u pogledu svoje angažiranosti u radu Parlamenta i prisutnosti u Parlamentu (i u odborima i na plenarnim sjednicama), u pogledu transparentnosti, suradnje i učinkovitog daljnjeg postupanja u vezi sa stajalištima Parlamenta i njegovim zahtjevima za zakonodavne inicijative? Jeste li spremni Parlamentu pravovremeno pružati informacije i dokumente o planiranim inicijativama ili postupcima koji su u tijeku, jednako kao i Vijeću?

Obvezujem se da ću stalno obavještavati Europski parlament o područjima iz svoje nadležnosti. Budem li potvrđena, pobrinut ću se da se taj pristup dosljedno primjenjuje u mojem resoru, u bliskoj suradnji s drugim članovima Kolegija i relevantnim službama, posebno s povjerenicima u klasteru „Čista, pravedna i konkurentna tranzicija” kako bi se osigurala transparentnost i protok informacija s Parlamentom.

Odgovarati ću za odluke donesene u Komisiji u okviru Kolegija. Što je najvažnije, odgovarati ću europskim građanima. Redovito ću posjećivati države članice, uključujući područja izvan glavnih gradova.

Zajedno moramo raditi brže i više na održivom blagostanju i konkurentnosti Europe. Moramo težiti čistoj, pravednoj i konkurentnoj tranziciji od koje koristi imaju svi građani, osiguravajući bolju funkcionalnost tržišta za europske potrošače i poduzeća. Za to je potrebna dosljedna i koordinirana upotreba svih dostupnih instrumenata uz puno poštovanje Ugovora EU-a.

Važnu će ulogu imati politika tržišnog natjecanja, zajedno s drugim relevantnim instrumentima politike EU-a i nacionalnim instrumentima. Osiguravanje pravednih i jednakih uvjeta na jedinstvenom tržištu pridonosi nižim cijenama, bržim inovacijama i otpornijem gospodarstvu. To pomaže Europi da postane konkurentnija u globalnom gospodarstvu, posebno u inovativnijim sektorima, te podupire EU u tranziciji prema klimatskoj neutralnosti. Isto vrijedi i za pravednu tranziciju: oslanjanje na konkurentna tržišta pomoći će nam da ostvarimo svoje ciljeve brže, pravednije i učinkovitije, ne ostavljajući nikoga i ništa po strani.

Blisko ću surađivati s Europskim parlamentom i sudjelovati u otvorenom, strukturiranom dijalogu utemeljenom na uzajamnom povjerenju. Bit ću transparentna u pogledu logike naših politika, gospodarskog konteksta i općih ideja na kojima se temelje naša pravila i odluke. U tom kontekstu obvezujem se da ću redovito sudjelovati na sjednicama odbora i u plenarnim raspravama o temama iz mogjeg resora te osobno sudjelovati u važnim pregovorima u okviru dijaloga.

Zajedno sa svojim službama bit ću otvorena za sudjelovanje u neformalnim raspravama sa zastupnicima u okviru radnih skupina odbora i na otvorenim sastancima koordinatora koje organiziraju tajništva relevantnih odbora te održavati bilateralne dijaloge sa zastupnicima u Europskom parlamentu.

Namjeravam se i dalje koristiti svim raspoloživim sredstvima kako bi dionici i javnost bili informirani i angažirani. O svakom važnom prijedlogu politike provest će se javno savjetovanje.

Uvjerena sam da ćemo surađivati u ozračju potpunog uzajamnog povjerenja. Na mene možete računati.

Izabrana predsjednica von der Leyen obvezala se da će njezina Komisija djelovati na temelju parlamentarnih rezolucija. Potpuno to podržavam. U tu svrhu organizirat ću, prema potrebi, strukturirani dijalog s vama radi rasprave o daljnjem postupanju u vezi sa svim rezolucijama na temelju članka 225. koje bi mogla donijeti vaša institucija, a koje su u mojoj nadležnosti, i pobrinuti se za to da Komisija na te rezolucije odgovori u roku od tri mjeseca od njihova donošenja.

Pitanja Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku

Državne potpore

3. Zaduženi ste za razvoj novog okvira za državne potpore u okviru plana za čistu industriju. Kako namjeravate pronaći pravu ravnotežu između podupiranja industrijske politike, održavanja poštenog tržišnog natjecanja i jednakih uvjeta za sve? Jeste li svjesni rizika od fragmentacije jedinstvenog tržišta koji proizlazi iz divergencije fiskalnih prostora država članica? Kojim zaštitnim mjerama namjeravate spriječiti poremećaje na tržištu u gospodarstvima s manjim fiskalnim kapacitetima?

U skladu s Ugovorima državne potpore trebale bi biti usmjerene na tržišne nedostatke, a istodobno se moraju izbjeći prekomjerne naknade, istiskivanje privatnog financiranja i druga neopravdana narušavanja tržišnog natjecanja na jedinstvenom tržištu. Kao izvršna potpredsjednica provodit ću ta načela i osigurati jednako postupanje prema svim državama članicama. U potpunosti sam predana konceptu jednakih uvjeta na tržištu u Europskoj uniji, što je temelj za čistu, pravednu i konkurentnu tranziciju. Posljednjih godina politika državnih potpora omogućila je europskom gospodarstvu i njegovim poduzećima da se nose s uzastopnim krizama. Snažno se razvila i kako bi se uskladila s ciljevima politike EU-a, uključujući omogućivanje zelene i digitalne tranzicije i otpornosti.

Na temelju toga Komisija je u posljednjem mandatu odobrila više od 450 milijardi EUR potpora država članica za energiju i zaštitu okoliša, uz oko 800 milijardi EUR državnih potpora u kontekstu energetske krize. Postojeća pravila o državnim potporama već pružaju brojne mogućnosti za potporu ozelenjivanju i dekarbonizaciji gospodarstva EU-a koje se u velikoj mjeri koriste u državama članicama. U ostvarenju zajedničkih ciljeva sad moramo učvrstiti i ubrzati njihovu provedbu.

Rješavanje izazova dekarbonizacije zahtijeva zajedničko djelovanje EU-a, iskorištavanje zajedničkih resursa i europskih lanaca vrijednosti kako bi se potaknula ekonomija razmjera za troškovno učinkovitu i pravednu tranziciju koja se temelji na inovacijama. Uvjerena sam da je jedinstveno tržište najveća europska vrijednost. Ne možemo si priuštiti utrke u subvencijama među državama članicama, pri čemu veće i bogatije države članice nude povoljnije uvjete daju niže cijene u odnosu kojima manje i siromašnije ne mogu konkurirati. Moramo promicati održive industrijske ekosustave u korist cijelog EU-a i moramo nastaviti poticati gospodarski razvoj slabije razvijenih područja u EU-u pružanjem poticaja za produktivna ulaganja kojima se promiče europska kohezija.

Prioritet će biti i pojednostavnjenje i ubrzavanje postupaka ocjenjivanja državnih potpora. Ne možemo si priuštiti odgađanje javne potpore energetske tranzicije ili mjerama za dekarbonizaciju europske industrije i jačanje njezine konkurentnosti. U tom ću duhu i u okviru svojeg mandatnog pisma razviti novi okvir za kontrolu državnih potpora kako bi se državama članicama omogućilo pružanje brzih i djelotvornih državnih potpora u okviru plana za čistu industriju. Taj će se okvir temeljiti na iskustvu iz Privremenog okvira za krizne situacije i tranziciju i na sljedećim

ciljevima: i. daljnjem ubrzanju uvođenja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, ii. dekarbonizaciji industrije i energetske učinkovitosti, posebno u energetski intenzivnim sektorima i iii. osiguravanju dostatnih proizvodnih kapaciteta za čistu tehnologiju u Europi, posebno ako postoji rizik od preusmjerenja takvih ulaganja u treće zemlje zbog subvencija koje su tamo dostupne. Pritom ću osigurati očuvanje kohezijskih ciljeva i cjelovitosti jedinstvenog tržišta.

Koncentracije

4. Koje bi promjene mogao uključivati „novi pristup politici tržišnog natjecanja” i kako se ta politika može bolje uskladiti s industrijskom politikom? Jeste li zadovoljni trenutnim stanjem u pogledu primjene Uredbe o koncentracijama? Slažete li se s mogućnošću da Komisija razmatra i koncentracije ispod praga za prijavu? Kako ćete zaštititi naše inovatore iz EU-a od preuzimanja radi eliminiranja konkurencije (eng. killer acquisitions) ili od preuzimanja poduzeća sa sjedištem u EU-u od strane poduzeća u državnom vlasništvu sa sjedištem u inozemstvu koja njihove vlade podupiru i subvencioniraju na načine koji su pravilima jedinstvenog tržišta EU-a zabranjeni subjektima iz EU-a?

U prethodnom mandatu već je učinjeno mnogo kako bi se osiguralo da svi instrumenti tržišnog natjecanja (koncentracije, suzbijanje monopola i kontrola državnih potpora) budu usmjereni na zaštitu poštenog tržišnog natjecanja i usklađeni s ciljevima zelenog, digitalnog i otpornog gospodarstva EU-a. Komisija je dodala nove instrumente za suprotstavljanje novim izazovima na jedinstvenom tržištu, prije svega u pogledu digitalnih nadzornika pristupa (Akt o digitalnim tržištima) i negativnih učinaka stranih subvencija (Uredba o stranim subvencijama). Međutim, zbog izazova s kojima se suočava gospodarstvo EU-a potrebno je odlučnije djelovanje. Potrebno je u potpunosti provesti te nove instrumente. Tržišno natjecanje i druge politike, kao što su industrijska, trgovinska ili proračunska politika, imaju komplementarnu ulogu u poticanju dugoročne konkurentnosti i gospodarskog rasta. Kako je prepoznato u Draghijevu izvješću, u tržišnom gospodarstvu ne postoji konkurentnost bez učinkovitog tržišnog natjecanja. Pravilna provedba politike tržišnog natjecanja trebala bi dovesti do više inovacija i osigurati veću učinkovitost i djelotvornost europske industrijske politike pomažući u određivanju pravih poticaja.

Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, u skladu s političkim smjernicama predsjednice von der Leyen i mojim mandatnim pismom, dodatno ću modernizirati politiku tržišnog natjecanja usmjeravanjem na tri opća ključna cilja.

Kao prvo, pojednostavnit ću i ubrzati postupke kako bi bili djelotvorni u sadašnjem dinamičnom okruženju. Ne možemo si priuštiti odgađanje nužne javne potpore energetske tranziciji koja će dovesti do nižih cijena ili mjera za dekarbonizaciju europske industrije koje će joj omogućiti da ostane konkurentna na globalnoj razini, već moramo dodatno pojednostavniti uvjete za odobravanje državnih potpora. Isto tako, ne možemo si priuštiti neopravdano duge protumonopolske istrage tijekom kojih poduzeća i dalje ostvaruju koristi od svojih praksi kojima se narušava tržišno natjecanje. Moramo postati učinkovitiji u procjeni značajki mogućeg ažuriranja postupovnih pravila na temelju tekuće evaluacije postupovnog okvira za protumonopolske istrage. To je postupak u koji, naravno, i dalje treba biti snažno uključen Europski parlament. Naposljetku, moramo se pobrinuti da budemo dovoljno prilagodljivi za provedbu politike tržišnog natjecanja u trenutačnoj digitalnoj stvarnosti. Digitalna tranzicija ključna je za ponovno pokretanje rasta produktivnosti u Europi, a pravodobno djelovanje za održavanje otvorenih i funkcionalnih tržišta ključno je i za nove digitalne aktere i za širenje digitalnih rješenja u cijelom našem gospodarstvu.

Drugo, ojačat ću i bolje usmjeriti provedbu tržišnog natjecanja. Na primjer, pobrinut ću se da se pravila tržišnog natjecanja snažno provode i da naše djelovanje bude usmjereno na mjere potpore ili poslovne prakse kojima se najviše narušava tržišno natjecanje. S druge strane, unaprijed ću pružiti smjernice i smanjiti birokraciju kako bi države članice provele neproblematične javne mjere i pomogle u tome da se omogući suradnja među poduzećima koja je korisna za tržišno natjecanje. Isto tako, zalagat ću se za snažnu provedbu Akta o digitalnim tržištima oblikovanjem politike Komisije o tom važnom novom instrumentu kako bi se ostvarili konkretni rezultati za europska poduzeća i krajnje korisnike.

Treće, osigurat ću daljnje djelotvorno usklađivanje politike tržišnog natjecanja s prioritetima EU-a. To, naravno, uključuje doprinos planu za čistu industriju za održivo i konkurentno europsko gospodarstvo te produbljivanje našeg jedinstvenog tržišta. Uključuje i promicanje ulaganja u suradnji s drugim članovima Kolegija radi usklađivanja kriterija kojima se omogućuje najučinkovitije kombiniranje privatnog financiranja, financiranja sredstvima EU-a i nacionalnog financiranja.

Konkretno, kad je riječ o kontroli koncentracija, EU oduvijek ima pozitivan stav prema konsolidaciji tržišta i prednostima koje to može donijeti, uz jasnu iznimku slučajeva kad konsolidacija znatno ograničava djelotvorno tržišno natjecanje, prije svega onda kad dovodi do prekomjerne tržišne moći, što može ugroziti cijelo gospodarstvo EU-a, uključujući MSP-ove i, naravno, potrošače. Iako taj osnovni cilj sprečavanja stjecanja prekomjerne tržišne moći mora ostati na snazi, kontrola koncentracija u EU-u mora se nastaviti razvijati kako bi se obuhvatile suvremene potrebe i dinamika kao što su globalizacija, digitalizacija, održivost, inovacije i otpornost. U obzir bi trebalo uzeti promjene u učinkovitom opsegu za aktivnosti koje zahtijevaju velike investicije ili u zemljopisnom opsegu poslovanja konkurentskih poduzeća. Trebalo bi razmišljati o tome da će s vremenom kupci htjeti razmotriti nove dobavljače koji su razvili proizvode u drugim regijama ili se prikloniti pouzdanim lokalnim dobavljačima koji im ulijevaju povjerenje. Potrebna je stalna prilagodba kako bi provedba kontrole koncentracija u EU-u i dalje bila ključni pokretač konkurentnosti poduzeća iz EU-a, uz potpuno poštovanje Ugovorâ, među ostalim kad posluju na globalnim tržištima ili kad globalni akteri počnu ulaziti na europska tržišta. Iako se takve promjene u znatnoj mjeri događaju u okviru prakse odlučivanja, ključno je da temeljni pravni okvir ostane moderan i svrsishodan.

Obvezujem se da ću ispuniti zadaću modernizacije politike tržišnog natjecanja iz svojeg mandatnog pisma, prije svega u pogledu kontrole koncentracija, i angažirati se oko revizije Smjernica o horizontalnim koncentracijama u skladu s mandatnim pismom. Moj je cilj osigurati da se kontrolom koncentracija što bolje uzmu u obzir potrebe gospodarstva EU-a te da odražava opće ciljeve politike i stanje na tržištu, uključujući mogućnosti povećanja učinkovitosti. To bi bila revizija s inovacijama, ulaganjima i otpornošću kao ključnim pokretačima.

Istodobno želim brzo pronaći najbolji način da osiguramo da „ubojita preuzimanja” ciljnih poduzeća s malim prometom ili bez prometa, ali velikim konkurentskim i inovacijskim potencijalom, ne izbjegnu kontrolu u skladu s pravilima EU-a o koncentracijama samo zato što ne dosežu pragove za prijavu na temelju prometa. To je ključno za zaštitu inovacija i buduće konkurentnosti u EU-u. U tu ću svrhu razmotriti sve mogućnosti, bez stvaranja nepotrebnog dodatnog administrativnog opterećenja ili pravne nesigurnosti za poduzeća.

Neovisno o tome, strogo ću provoditi Uredbu o stranim subvencijama kako bih zaštitila jedinstveno tržište od subvencija neeuropskih zemalja kojima se narušava tržišno natjecanje, posebno onaj dio tog akta koji se odnosi na koncentracije. Pritom ću se snažno zalagati za jednake uvjete na globalnoj razini za europska poduzeća, zajedno s drugim članovima Kolegija i državama članicama odgovornima za druge alate kao što su provjera izravnih stranih ulaganja i instrumenti trgovinske zaštite.

Izvjeshće Marija Draghija

5. Hoćete li poduzeti korake kako bi se, kako je predloženo u izvješću Marija Draghija, razvio „nov instrument za tržišno natjecanje” za rješavanje strukturnih problema u području tržišnog natjecanja, uz posvećivanje posebne pozornosti osjetljivim kategorijama potrošača? Koje biste druge prijedloge iz izvješća Enrica Letta i Marija Draghija podržali? Koja bi trebala biti uloga politike tržišnog natjecanja u rješavanju problema inflacijske dinamike?

U izvješćima koja su podnijeli Letta i Draghi naglašava se važnost produbljiivanja jedinstvenog tržišta za konkurentnost EU-a poticanjem tržišnog natjecanja i održavanjem jednakih uvjeta za sve. U potpunosti podupirem hitan cilj produbljiivanja jedinstvenog tržišta, među ostalim u ključnim strateškim sektorima, kako bi se postigla ekonomija razmjera. Potpuno se slažem da se narušavanjem pravila tržišnog natjecanja također ugrožavaju pokretači rasta, ulaganja i europske konkurentnosti. Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, usredotočit ću se na modernizaciju i jačanje provedbe pravila tržišnog natjecanja, u skladu sa svojim mandatnim pismom, pažljivo uzimajući u obzir preporuke iz oba izvješća.

U izvješću profesora Draghija o „novom alatu za tržišno natjecanje” skreće se pozornost na potencijalno zabrinjavajuće strukturne probleme, npr. prešutne sporazume, ranjivost potrošača ili prekomjerne ovisnosti, bez jasnog kršenja pravila tržišnog natjecanja. Smatram da vrijedi temeljito promisliti o tome kako bi se novim istraživanjem o tržištu i mehanizmom za istraživanje mogli utvrditi takvi problemi u određenim područjima te kako bi ih se moglo korisno riješiti na resursno učinkovit način, u suradnji s relevantnim tržišnim subjektima i kao dopuna postojećim alatima prava EU-a i nacionalnog prava tržišnog natjecanja, kako je nedavno ojačano Aktom o digitalnim tržištima i Uredbom o stranim subvencijama. Referentna vrijednost za svaki „novi alat za tržišno natjecanje” trebala bi biti da on učinkovito daje rezultate i da se njime ne oslabljuje provedba u slučaju kršenja postojećih pravila o tržišnom natjecanju niti se znatno smanjuje predvidljivost za poduzeća.

Naposljetku, iako provedba pravila o tržišnom natjecanju sama po sebi nije alat za borbu protiv inflacije i ne može se izravno boriti protiv pokretača inflacije kao što su nestašica ili porast potražnje, njome se može osigurati da tržišni subjekti ne iskoriste šokove da povećaju cijene iznad tržišnih razina ili da zadrže umjetno visoke cijene kad

se tržišne okolnosti vrate u normalu, pa se i cijene trebaju ponovno smanjiti. Poticanjem konkurentnih i natjecateljskih tržišta politika tržišnog natjecanja EU-a može pomoći u sprečavanju povećanja cijena ili omogućiti njihovo smanjenje. To je važno na ključnim tržištima koja su ugrožena prekomjernom ovisnošću o jednom dobavljaču ili vrlo malom broju njih. Budem li potvrđena, namjeravam posvetiti punu pozornost takvim situacijama.

Pitanja Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

6. Koje ćete konkretne korake poduzeti kako biste osigurali potpunu i pravodobnu provedbu pravne stečevine u području okoliša i zelenog plana, posebno u vezi sa zakonodavstvom iz paketa „Spremni za 55 %”? Kako namjeravate tu zadaću poduzeti „na najjednostavniji i najpravedniji način te u dijalogu sa svim dionicima”, kako je navedeno u Vašem mandatom pismu, i istodobno osigurati konkurentnost, uzimajući u obzir specifičnu situaciju MSP-ova, te osigurati pravednu tranziciju? Prema vama, koji su nedostaci i regulatorne nedosljednosti ili preklapanja i dalje prisutni u europskom zelenom planu i povezanim politikama te koje konkretne mjere namjeravate poduzeti kako biste ih uklonili?

Tijekom posljednjeg mandata Komisija je predložila dosad nezabilježen pravni okvir za usmjeravanje EU-a prema klimatskoj neutralnosti do 2050. Donošenje takvog ambicioznog okvira u kontekstu globalnih kriza kao što su pandemija bolesti COVID-19 i izbijanje rata u Ukrajini dokaz je europske predanosti cilju da postane prvi klimatski neutralan kontinent. Budem li potvrđena, blisko ću surađivati s relevantnim članovima Kolegija na redovitom praćenju provedbe kako bismo osigurali ostvarenje postavljenih ciljeva. To će se dopuniti dijalozima o provedbi na temelju dosadašnjih dobrih iskustava u razgovorima s dionicima u okviru pristupa vrijednosnog lanca, uključujući regije i lokalne zajednice te financijske i socijalne partnere. Možemo pripremiti smjernice i, prema potrebi, provedbene mjere. Namjeravam blisko surađivati s povjerenikom za gospodarstvo, produktivnost, provedbu i pojednostavnjenje u nadziranju testiranja otpornosti na stres pravne stečevine EU-a u području moje nadležnosti. U tom ćemo kontekstu surađivati s dionicima kako bismo utvrdili nedostatke, nedosljednosti i nepotrebno regulatorno opterećenje.

Blisko ću surađivati s državama članicama na finalizaciji i provedbi nacionalnih energetske i klimatskih planova, koji su ključni za ostvarivanje ambicije iz paketa „Spremni za 55 %” na terenu, ističući nedostatke u provedbi tog okvira u državama članicama.

Kad je riječ o politikama u području okoliša, surađivat ću s državama članicama i drugim dionicima kako bi se utvrdila ključna područja u kojima su potrebne strukturne reforme kako bi se otklonila trajna neusklađenost. Slušat ću države članice, regije, građane i poduzeća kako bih izgradila povjerenje i osigurala da zakonodavstvo donosi rezultate za građane. Nastojat ću ojačati administrativne kapacitete na svim razinama – nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj – te podupirati one koji su zaduženi za provedbu da uče iz iskustava drugih. Iako je prevencija najbolji lijek, u suradnji s relevantnim povjerenicima nećemo oklijevati primjenjivati i postupke zbog povrede prava. Usredotočit ćemo se na strukturne i sistemske probleme neusklađenosti tamo gdje provedbene mjere Komisije imaju najveću dodanu vrijednost. Konkretno, pobrinut ćemo se da se direktive EU-a u potpunosti i ispravno prenesu.

Nadalje, ako budem potvrđena, posebnu ću pozornost posvetiti predstojećim provedbenim i delegiranim propisima. Ključne točke koje treba pratiti bit će izbjegavanje nepotrebnog administrativnog opterećenja, poštovanje načela „obavješćivanje samo jedanput” i nedupliciranje zahtjeva za obavješćivanje. Pojednostavnjenje podrazumijeva poboljšanje europskih politika i ostvarivanje ciljeva politike na način koji najmanje opterećuje i koji je najekonomičniji, što zahtijeva politike koje se međusobno podupiru i koje su usklađene. Jasno je da bi novi akti trebali biti primjer jednostavnog, brzog i učinkovitog zakonodavstva.

Kako bi se ostvarili ciljevi u pogledu klime i okoliša za 2030., surađivat ću s izvršnim potpredsjednikom za prosperitet i industrijsku strategiju i povjerenicima koji pod mojim smjernicama rade na iznošenju odabranih novih prijedloga i inicijativa, uključujući one povezane s planom za čistu industriju, Aktom o kružnom gospodarstvu, Aktom o ubrzanju dekarbonizacije, paketom mjera za kemijsku industriju i prirodnim kreditima, da spomenem samo neke.

7. Koje ćete konkretne mjere predložiti kako bi se osigurao dosljedan pristup čistoj, pravednoj i konkurentnoj tranziciji te kako vidite poveznice između tih triju aspekata svojega resora? Koje konkretne nove mjere planirate predložiti kao poticajni okvir za potporu postizanju klimatskih ciljeva, među ostalim u okviru plana za čistu

industriju i uzimajući u obzir sve sektore gospodarstva? Kako planirate uspostaviti jednostavnije i poticajnije regulatorno i ulagačko okruženje kako bi se potaknula klimatski prihvatljiva ulaganja i inovacije te uvođenje čistih tehnologija, čime bi se osigurala pravedna tranzicija za sve? Koje ćete mjere predložiti za mobilizaciju ulaganja potrebnih za tu tranziciju, među ostalim za MSP-ove, kako bi se pružila potpora svim uključenim dionicima, a posebno poduzećima, radnicima i kućanstvima? Koje je Vaše stajalište o ciljanoj izmjeni uredbe o utvrđivanju standardnih vrijednosti CO₂ za automobile i kombije?

Zelena tranzicija nudi znatne mogućnosti rasta za europsko gospodarstvo, a EU je pokazao da se BDP može povećati dok se emisije CO₂ smanjuju. Međutim, ta tranzicija predstavlja i izazove i nesigurnosti za mnoge sektore i radnike. Budem li potvrđena, surađivat ću s izvršnim potpredsjednikom za ljude, vještine i pripravnost kako bismo osigurali da naše inicijative budu dobro usklađene i da relevantne službe Komisije blisko surađuju kako bi prelazak na čistu energiju u Europi bio uspješan i kako nitko ne bi bio zapostavljen, bez obzira na to gdje se nalazi. U okviru provedbe Socijalnog fonda za klimatsku politiku trebalo bi, u skladu s njegovim pravnim ciljevima, podupirati najranjivije skupine.

Kad je riječ o planu za čistu industriju za jačanje konkurentnosti industrije EU-a i ubrzanje dekarbonizacije Europe, namjeravam surađivati s izvršnim potpredsjednikom za prosperitet i industrijsku strategiju. Plan za čistu industriju mora biti sveobuhvatan i ujediniti alate EU-a za blagostanje, konkurentnost, dekarbonizaciju i socijalnu pravednost, stvarajući sinergije među njima. Dodatno će pojačati poslovne argumente za dekarbonizaciju i podupirati industriju u inovacijama i širenju. U njemu će biti predstavljen niz inicijativa usmjerenih, ali ne i ograničenih, na pojednostavnjenje administrativnih postupaka za dekarbonizaciju industrije, uspostavu okvira za razvoj vodećih tržišta i mobilizaciju privatnih finansijskih sredstava za tranziciju. Na odgovarajući način upravljat će socijalnim učinkom dekarbonizacije dvjema komponentama: pravednom tranzicijom (teritorijalna/regionalna razina) i poštenom tranzicijom (šira pitanja raspodjele u okviru klimatske politike). Razvit ćemo akcijski plan o pristupačnim cijenama energije za poduzeća i kućanstva u kojem će se uzeti u obzir sve sastavnice cijena energije (uključujući čistu energiju i oporezivanje energije te finansijska tržišta za energente) kako bismo uklonili jedan od ključnih nedostataka EU-a kad je riječ o konkurentnosti, kao i akt o ubrzanju industrijske dekarbonizacije usmjeren na energetske intenzivne industrije. Tim aktom podupirat će se razvoj, proizvodnja i širenje europskih čistih tehnologija u industriji te će se ubrzati planiranje, natječaji i postupci izdavanja dozvola, prije svega za energetske intenzivne industrije. Partnerstva za čistu trgovinu i ulaganja ojačat će naše odnose s partnerskim zemljama na obostranu korist. Time će se stvoriti okvir koji će omogućiti donošenje odgovarajućih odluka o ulaganjima kako bi se postigli klimatski ciljevi EU-a. U skladu s mojim mandatnim pismom i kako je navedeno u mojem odgovoru na treće pitanje, razvit ću i novi okvir za državne potpore kako bi se državama članicama omogućilo pružanje brze i djelotvorne državne potpore, izbjegavajući pritom prekomjernu naknadu, istiskivanje privatnog financiranja i druga neopravdana narušavanja tržišnog natjecanja na jedinstvenom tržištu. U okviru plana za čistu industriju trebali bi se stvoriti odgovarajući uvjeti i. za pretvaranje naše strategije dekarbonizacije u izvor rasta i kvalitetnih radnih mjesta, ii. za pomoć poduzećima da budu konkurentna na globalnoj razini u sektoru čistih tehnologija i iii. da građani imaju koristi od tranzicije. Europska industrijska politika zahtijeva socijalni dijalog i suodgovornost poduzeća.

Temelji visokokonkurentnog gospodarstva Eu-a su u državama članicama, ali za rješavanje izazova dekarbonizacije potrebno je da EU djeluje zajednički, a ne kao 27 zasebnih država članica te tako iskoristi zajedničke kapacitete za postizanje ekonomije razmjera, inovacije i troškovno učinkovitu tranziciju.

Kao što sam navela u odgovoru na peto pitanje, blisko ću surađivati i s državama članicama kako bi one što prije dovršile svoje nacionalne energetske i klimatske planove, koji će biti uključeni u prijedlog klimatskog cilja za 2040.

Za provedbu postojećeg pravnog okvira bit će potreban znatan doprinos iz privatnih fondova. U okviru Kolegija radit ću na razvoju troškovno najučinkovitije kombinacije privatnih i nacionalnih sredstava te fondova Unije kako bi se postigao veći učinak za ostvarenje potrebne dekarbonizacije. Komisija će predložiti i novi Europski fond za konkurentnost kako bi se osiguralo da ulažemo u inovacije i tehnologije koje će oblikovati naše gospodarstvo i pokretati naše tranzicije, uključujući zelenu tranziciju. U skladu s mandatnim pismom to bi trebalo biti povezano s važnim projektima od zajedničkog interesa i podupirati ih.

Kad je riječ o uredbi o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija CO₂ za automobile i kombije, ona je ključna za ostvarenja cilja EU-a za smanjenje emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 % do 2030. u odnosu na 1990. i cilja klimatske neutralnosti do 2050. Za brzo i dostatno smanjenje emisija iz svih sektora, uključujući promet, potrebne su ambiciozne politike. U tom su kontekstu emisijskim normama za CO₂ za nove automobile i kombije

utvrđene jasne ciljne vrijednosti od 2030. nadalje i cilj smanjenja od 100 % od 2035. nadalje. Elektrifikacija i čista goriva moraju biti dostupni. Kako je navedeno u političkim smjernicama: „*Za ostvarenje cilja klimatske neutralnosti do 2050. nužne su razne inovativne tehnologije, u područjima od mobilnosti do energetike. Na primjer, cilj klimatske neutralnosti do 2035. za automobile ulagačima i proizvođačima omogućuje predvidljivost. Za njegovo nam ostvarenje treba tehnološki neutralan pristup, u kojem će ciljanom izmjenom propisa u okviru planirane revizije biti istaknuta važnost e-goriva*”. To je naglašeno i u mandatnom pismu povjereniku za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast.

8. Kako ćete osigurati učinkovitu koordinaciju s izvršnim potpredsjednikom za prosperitet i industrijsku strategiju, kao i s povjerenicima koji rade pod vašim vodstvom, kako biste ispunili zadaće navedene u Vašem mandatnom pismu? Koje ćete konkretne inicijative predložiti u vezi s klimatskim ciljem za 2040., okolišem, čistim kružnim gospodarstvom i pravednom tranzicijom? Kako ćete osigurati usklađenost između prelaska na čistu tranziciju i postizanja ciljeva u području klime i biološke raznolikosti, s jedne strane, i politike tržišnog natjecanja, s druge strane?

Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, osigurat ću učinkovitu koordinaciju s izvršnim potpredsjednikom za prosperitet i industrijsku strategiju i s relevantnim povjerenicima kako bi se ispunile zadaće navedene u mojem mandatnom pismu. Kako bi se to postiglo, održavat ću redovite sastanke s povjerenicima i osobljem kako bih pratila napredak, uskladila ciljeve i poticala suradnju koristeći se stručnim znanjem službi Komisije. Kako bih procijenila napredak, održavat ću i redovite dijaloge s dionicima, od predstavnika industrije do lokalnih vlasti, od financijskog sektora do potrošača. Nastojat ću uspostaviti blisko i pouzdano partnerstvo s Europskim parlamentom i njegovim relevantnim odborima i članovima te s Vijećem i državama članicama, jer svi moramo surađivati.

Kad je riječ o klimatskom cilju za 2040., koji je detaljnije razmotren u mojem odgovoru na deveto pitanje, oslanjat ću se na zaključke detaljne procjene učinka priložene Komunikaciji o preporučenom klimatskom cilju za 2040. U toj je procjeni naglašena potreba da svi sektori pridonese klimatskom cilju za 2040. na uravnotežen i troškovno učinkovit način. Međutim, brzina dekarbonizacije u svakom sektoru ovisi o dostupnosti rješenja u kojima nema emisija ugljika.

Kako bi se ostvario put prema klimatskoj neutralnosti i planu za čistu industriju, surađivat ću s drugim članovima Kolegija kako bismo osigurali usklađenost politika, uključujući pristup čistoj energiji, mogućnosti financiranja, stvaranje vodećih tržišta, trgovinsku politiku, politiku tržišnog natjecanja, politike kružnog gospodarstva te klimatske i porezne politike.

Ključna sastavnica naših nastojanja da dekarboniziramo gospodarstvo i podupremo konkurentnost industrije bit će i akt o kružnom gospodarstvu. Taj će akt promicati održiviji obrazac proizvodnje tako što će sekundarne materijale učiniti privlačnijima. Nakon što smo uspjeli odvojiti gospodarski rast od emisija, sada ga moramo odvojiti od korištenja primarnih resursa. Promicanje načela kružnosti proširit će se i na razvoj regulatornog okvira za poticanje kružnije upotrebe ugljika, uz uklanjanje ugljika i njegovu održivu ponovnu upotrebu u gospodarstvu EU-a.

Namjeravam surađivati s izvršnim potpredsjednikom za prosperitet i industrijsku strategiju na paketu za kemijsku industriju kako bi se osigurali pojednostavnjenje i brži postupci. Koordinirat ću i rad na strategiji za otpornost vodoopskrbe kako bi se povećala otpornost vodoopskrbe na cijelom području EU-a i u različitim gospodarskim sektorima. Glavni naglasak bit će na dostupnosti čiste vode za sve u okviru programa za pravednu tranziciju, kao i na učinkovitosti potrošnje vode i konkurentnosti industrija povezanih s vodom.

Kad je riječ o upravljanju zemljištem, sveobuhvatnom vizijom mogu se ublažiti klimatske promjene, stvoriti poljoprivreda otpornija na klimatske promjene, poboljšati otpornost prinosa, povećati bioraznolikost i poticati zdravlje tla. Tom se vizijom nastoji i dodatno integrirati biogospodarstvo EU-a u kružnost.

Kao što sam navela u odgovoru na 16. pitanje, samo će zdrave i otporne šume moći proizvoditi biomasu potrebnu u klimatski neutralnom gospodarstvu i istodobno pružati neophodne usluge ekosustava, kao što su uklanjanje ugljika i bioraznolikost. U skladu s okvirom za certifikaciju uklanjanja ugljika surađivat ću s kolegama na razvoju metodologija za prepoznavanje održive upotrebe biomase i na uključivanju tih inicijativa u razvoj strategije za biogospodarstvo.

Naposlijetku, klimatske promjene dodatno pogoršavaju ekstremne vrućine, suše, šumske požare i druge razorne vremenske pojave, a ti će uvjeti biti sve češći i destruktivniji. Ako se to ne uključi u naše političke odluke, ugrožit će se konkurentnost i naštetiti socijalnoj koheziji. Zato ću surađivati s povjerenikom za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast na novom europskom planu za prilagodbu klimatskim promjenama radi zaštite ključne prometne infrastrukture i infrastrukture lanca opskrbe te prirodnog kapitala od klimatskih rizika.

Ako budem potvrđena kao izvršna potpredsjednica, važan dio mojih odgovornosti bit će kombiniranje ciljeva u području klime i biološke raznolikosti s konkurentnošću. Za to je potrebna predvidljivost za poslovanje u Europi i izvan nje, strateški pristup, potpora i tržišno utemeljeni poticaji, kako sam navela u odgovoru na sedmo pitanje.

U pogledu usklađenosti s politikom tržišnog natjecanja: Prije svega, željela bih naglasiti svoju predanost, u skladu s Ugovorima EU-a, neovisnom i nepristranom rješavanju pojedinačnih predmeta u području tržišnog natjecanja, uz potpuno poštovanje integriteta i povjerljivosti istraga. No, politika tržišnog natjecanja je, naravno, jedan od instrumenata Unije. Budem li potvrđena, pobrinut ću se da politika tržišnog natjecanja, zajedno s drugim instrumentima politike, pridonese ostvarivanju sveobuhvatnih ciljeva, kao što su čista tranzicija, uključujući ciljeve u području klime i bioraznolikosti. Regulacija i provedba pravila o tržišnom natjecanju moraju funkcionirati zajedno i međusobno se nadopunjavati na dosljedan način. Na primjer, provedba pravila o tržišnom natjecanju već je u mnogim područjima pokrenula i dopunila regulatorne inicijative kojima je produbljeno jedinstveno tržište te je ključno da se regulatorni prijedlozi temelje na zdravoj politici tržišnog natjecanja. Zbog toga vidim brojne sinergije među različitim područjima iz mogeg resora, uz potpuno poštovanje Ugovorâ.

Pitanja Odbora za industriju, istraživanje i energetiku

9. Koja je Vaša vizija resora izvan okvira Vašeg mandatnog pisma i što biste željeli da bude Vaše nasljeđe? Koje ćete zakonodavne prijedloge i druge inicijative kolegiju povjerenika predložiti za donošenje u sljedećih pet godina, a posebno u prvih 100 dana? Kako ćete osigurati da se tim prijedlozima, kao i provedbom postojećeg zakonodavstva, ojača europska konkurentnost? Namjeravate li te zakonodavne prijedloge temeljiti na namjenskim procjenama učinka? Koje ćete druge mjere predložiti kako bi se osigurala čista, socijalna, pravedna i konkurentna tranzicija, posebno u najpogođenijim sektorima? Koji su Vaši planovi konkretno u vezi s planom za čistu industriju? Kako planirate usmjeravati rad na provedbi postojećeg pravnog okvira za postizanje ciljeva za 2030. i pripremiti, nakon donošenja cilja smanjenja emisija do 2040., novu strukturu za postizanje nulte neto stope emisija do 2050., a da se pritom osiguraju stabilnost i predvidljivost za europska poduzeća i ulagače, smanjenje cijena energije i konkurentnost? Koje ćete poticajne mjere predložiti kako bi se poduzećima iz EU-a pomoglo da ostvare cilj nulte neto stope emisija? Koje biste mjere predložili kako bi se riješio problem utvrđen u Draghijevom izvješću, odnosno jaz između privatnih i javnih ulaganja u visini od oko 800 milijardi EUR godišnje, među ostalim putem Europskog fonda za konkurentnost? Kako namjeravate povećati sudjelovanje građana u svojem radu?

Budem li potvrđena, u svojem ću se mandatu usredotočiti na kombiniranje konkurentnosti i dekarbonizacije kako bi se prelazak na čistu energiju pretvorio u izvor rasta i blagostanja za EU. EU mora težiti čistoj, pravednoj i konkurentnoj tranziciji od koje koristi imaju svi građani, osiguravajući bolju funkcionalnost tržišta za europske potrošače i poduzeća, ali i za planet. Europa bi trebala ostati glavno odredište za ulaganja kojima bi se omogućilo otvaranje kvalitetnih radnih mjesta prilagođenih budućim potrebama i uspostavljanje stabilnog industrijskog ekosustava. Koordinirat ću program dekarbonizacije s relevantnim članovima Kolegija i provoditi politiku tržišnog natjecanja usklađenu sa zajedničkim ciljevima EU-a, osiguravajući jednake uvjete. U svakom ću koraku surađivati s industrijom, socijalnim partnerima, uključujući one u regijama i lokalnim zajednicama, i svim dionicima. Smatram da su dekarbonizacija i konkurentnost neodvojivi ciljevi, a svi se moraju postići na pravedan način.

Kako je posebno istaknuto u Draghijevu izvješću, dekarbonizacija može biti pokretač konkurentnosti ako su sve politike dobro usklađene. To znači da se moramo pobrinuti da naše politike budu osmišljene kako bi se iskoristile sinergije i izbjegle nedosljednosti. Moramo inovacijama poduprijeti svoju industriju u dekarbonizaciji, čime će se tranzicija pretvoriti u konkurentsku prednost. Nećemo osigurati dugoročnu konkurentnost Europe ako se ne odmaknemo od uvoza fosilnih goriva i prijeđemo na čisto, konkurentno i kružno gospodarstvo. I to hitno. Pobrinut ću se da iskoristimo sva glavna sredstva koja su nam na raspolaganju kako bismo ostvarili prelazak na čistu energiju: poboljšanje poslovnog okruženja, mobiliziranje javnih i privatnih ulaganja, smanjenje cijena energije. Pritom ću osigurati poštovanje načela proporcionalnosti, supsidijarnosti i bolje regulative, među ostalim opsežnim savjetovanjima, procjenama učinka, a prije svega uzimajući u obzir potrebe MSP-ova i malih poduzeća srednje tržišne kapitalizacije.

Polazište za ostvarenje naših klimatskih ciljeva je potpuna provedba postojećih propisa za smanjenje emisija za najmanje 55 % do 2030. Istodobno moramo osigurati dugoročniju putanju za prelazak na čistu energiju. U tom ću pogledu dati potporu povjereniku za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast u pripremi zakonodavnog prijedloga za klimatski cilj do 2040. već na početku novog mandata. Cilj do 2040., nakon što se postigne dogovor o njemu, bit će temelj sljedećeg nacionalno utvrđenog doprinosa EU-a u skladu s Pariškim sporazumom. U pripremi klimatskog okvira za razdoblje nakon 2030. pobrinut ću se da se posebna pozornost posveti troškovnoj učinkovitosti, jačanju globalne konkurentnosti EU-a i omogućivanju pravedne tranzicije.

Blisko ću surađivati s kolegama na planu za čistu industriju kako bi se olakšala dekarbonizacija i povećala konkurentnost, kako je navedeno u mojem odgovoru na sedmo pitanje. Kad je riječ o državnim potporama, iznijet ću prijedloge za pojednostavnjenje i usmjeravanje provedbe politike tržišnog natjecanja te osiguravanje usklađenosti s prioritetima EU-a, kako je navedeno u odgovoru na četvrto pitanje.

Potrebe za financiranjem industrijske dekarbonizacije velike su, ali ulaganja su nužna za dugoročnu konkurentnost, a i s obzirom na troškove nedjelovanja. Većina potreba trebala bi se pokriti i bit će pokrivena privatnim financiranjem. Kako bismo to postigli, moramo: i. produbiti privatna tržišta kapitala kako je predloženo u Lettinu izvješću i Draghijevu izvješću; ii. povećati održivo financiranje, posebno financiranje tranzicije, i iii. osigurati isplativost ulaganja u dekarbonizaciju. Javna sredstva trebala bi poticati privatna ulaganja kako bi se zadovoljile znatne potrebe europskih industrija. Države članice imaju različite fiskalne kapacitete, zbog čega je kontrola državnih potpora ključna za pošteno tržišno natjecanje i koheziju unutar Unije te istodobno omogućuje postizanje ciljeva javne politike.

Kako bi se privatno financiranje pretvorilo u stvarna privatna ulaganja, ključna je stabilna provedba naših postojećih politika i pravnih zahtjeva. Nastojat ću stvoriti prilike za učinkovitije kombiniranje privatnih sredstava, nacionalnih fondova i fondova Unije kako bi se postigao opseg financiranja potreban za izazov dekarbonizacije. Proračun EU-a jedan je od glavnih katalizatora europske konkurentnosti i surađivat ću s drugim relevantnim članovima Kolegija kako bi se osiguralo da se ulaganja usmjere na europsku infrastrukturu i prioritete s nultom neto stopom emisija. Sljedeći višegodišnji financijski okvir pružit će priliku za dodatnu potporu tim naporima jačanjem konkurentnosti europske industrije i osiguravanjem pravedne tranzicije. Kako je navedeno u političkim smjernicama za novi kolegij, Komisija će predstaviti novi Europski fond za konkurentnost kao dio našeg prijedloga novog i pojačanog proračuna u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru. U skladu s mandatnim pismom, to bi trebalo poduprijeti važne projekte od zajedničkog interesa. Sredstva iz tog fonda usmjerit će se u ulaganja u strateške tehnologije, uključujući čistu tehnologiju, i napore za dekarbonizaciju kako bismo zajamčili da se strateške tehnologije razvijaju i proizvode u Europi. Pred nama je osmišljavanje budućeg Europskog fonda za konkurentnost. Takvo promišljanje treba započeti s time „što želimo financirati” i onda prijeći na to „kako” najbolje ostvariti svoje ciljeve na troškovno učinkovit način i maksimalno povećati rezultate na terenu. To će omogućiti da naše financiranje ima snažniji učinak. Iskoristit ćemo snagu proračuna kako bismo pri ostvarivanju zajedničkih ciljeva potaknuli privatna ulaganja i smanjili njihov rizik.

Kao snažna transverzalna politika, politika tržišnog natjecanja trebala bi, zajedno s drugim relevantnim instrumentima politike, pridonijeti postizanju općeg cilja da Unija do 2050. postane konkurentno i otporno ugljično neutralno gospodarstvo. Za to nam je potrebno da u svim relevantnim parametrima pojačamo konkurenciju, a ne da je oslabimo. Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, dodatno ću modernizirati politiku tržišnog natjecanja kako bi ona i dalje olakšavala konkurentnost poduzeća iz EU-a, istodobno nastojeći zaštititi vladavinu prava i načelo jednakog postupanja.

10. Smatrate li da se postojećim pravilima o državnim potporama u dovoljnoj mjeri osigurava pošteno tržišno natjecanje u cijeloj Uniji? Kako namjeravate osigurati da se novim pristupom politici tržišnog natjecanja i novim okvirom za državne potpore promiču uvođenje čiste i obnovljive energije, energetska učinkovitost, ulaganja u industriju i dostatni proizvodni kapaciteti za čistu tehnologiju, uz istodobno ograničavanje vanjskih ovisnosti, jačanje konkurentnosti EU-a i zaštitu europske industrije od vanjske nelojalne konkurencije, u skladu s pravilima WTO-a i unutarnjeg tržišta? Što mislite o nalazima Komisije o nepoštenom subvencioniranju električnih vozila na baterije iz Kine i privremenim kompenzacijskim pristojbama uvedenima na uvoz tih vozila? Koje ćete mjere predložiti za rješavanje posebnih izazova s kojima se suočavaju europski MSP-ovi i mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije? Koje ćete mjere predložiti za privlačenje ulaganja privatnog sektora i sprečavanje premještanja gospodarskih i industrijskih aktivnosti?

Kako je navedeno u odgovorima na treće i četvrto pitanje, moj će cilj biti ubrzati i usmjeriti provedbu pravila o državnim potporama te dodatno prilagoditi politiku državnih potpora dugoročnim ciljevima provedbe plana za

čistu industriju i pridonijeti europskoj konkurentnosti. U tom kontekstu, kao što je istaknuto u Draghijevu izvješću, trebali bismo iskoristiti pouke iz pravila o državnim potporama uspostavljenih radi odgovora na krize i promicati koordinirane potpore na razini EU-a kako bi se ograničio rizik od fragmentacije jedinstvenog tržišta.

U širem smislu osuvremenit ću i dodatno ojačati provedbu pravila tržišnog natjecanja, radi potpore europskim poduzećima u inovacijama, tržišnom natjecanju i vodstvu diljem svijeta te doprinosa širim ciljevima ove Komisije.

Vjerujem u multilateralizam. Reformirani WTO dio je rješenja za globalno blagostanje. Trebali bismo nastaviti braniti konkurentnost i otpornost EU-a koristeći se cijelim spektrom instrumenata koje Komisija ima za suočavanje s izazovima globalnog gospodarstva. Primjerice, strogo ću provoditi Uredbu o stranim subvencijama radi zaštite jedinstvenog tržišta od subvencija zemalja izvan Unije koje narušavaju tržišno natjecanje kako bi se osigurali jednaki uvjeti za sva poduzeća koja posluju na jedinstvenom tržištu, a kako bi istodobno ostalo otvoreno za trgovinu i ulaganja s trećim zemljama. Pobrinit ću se da se Uredba o stranim subvencijama provodi u skladu sa svim drugim relevantnim alatima našeg paketa instrumenata s ciljem postizanja naših zajedničkih ciljeva. Nadalje, radimo i na ponovnoj uspostavi jednakih uvjeta na globalnoj razini konvergencijom pravila tržišnog natjecanja u drugim forumima izvan WTO-a, kao što su Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj i Međunarodna mreža za tržišno natjecanje.

Moramo se pobrinuti da se u EU-u i dalje proizvode električna vozila na baterije i da se očuvaju proizvodni kapaciteti EU-a u sektoru koji je ključan za zelenu tranziciju EU-a i naše klimatske ciljeve. Antisubvencijski ispitni postupak za električna vozila na baterije temeljio se na čvrstim činjenicama i dokazima te je proveden u skladu s pravilima WTO-a. Komisija radi na pronalaženju sporazumnog rješenja za električna vozila na baterije koje bi bilo u skladu s pravilima WTO-a, djelotvorno i provedivo. Taj slučaj nije zamjena za našu strategiju automobilske industrije. U budućnosti moramo provesti širu stratešku raspravu o budućnosti automobilske industrije u EU-u, dosljedno se koristeći svim instrumentima politike iz našeg paketa, kako bismo ostvarili tranziciju i osigurali zeleni, konkurentan i funkcionalan lanac vrijednosti automobilske industrije u Europi.

Kad je riječ o MSP-ovima, ključno je uključiti ih kako bi prelazak Europe na čistu i digitalnu tehnologiju bio uspješan. Zbog toga se u okviru pravila o državnim potporama državama članicama omogućuje veća fleksibilnost u pružanju potpore MSP-ovima, primjerice rizičnim financiranjem i općenito visokim razinama potpore. Nadalje, kontrolom koncentracija u EU-u, odnosno sprečavanjem povećanja cijena i gubitka kvalitete i inovacija, štite se MSP-ovi. Snažna provedba protumonopolskih pravila i pravila protiv kartela pomaže u tome da dominantna poduzeća ne istisnu MSP-ove s tržišta i jamči im pravedan pristup tržištima u korist dionika i potrošača. Blisko ću surađivati s izvršnim potpredsjednikom za prosperitet i industrijsku strategiju, kojeg je predsjednica Komisije zadužila za definiciju MSP-ova na temelju uvida iz nedavne evaluacije. Važan prioritet bit će daljnje olakšavanje sudjelovanja MSP-ova i njihova pristupa važnim projektima od zajedničkog europskog interesa. Nadalje, pobrinut ću se da djelotvorna provedba protumonopolskih pravila bude usklađena sa snažnom provedbom Akta o digitalnim tržištima kako bi europska tehnološka start-up poduzeća imala stvarnu priliku za uspjeh na tim tržištima.

11. Koje mjere namjeravate poduzeti kako bi se kratkoročno, srednjoročno i dugoročno snizile cijene energije i zaustavila ovisnost EU-a o fosilnim gorivima? Što ćete učiniti kako biste ubrzali postupno ukidanje uvoza plina iz Rusije? Što smatrate glavnim pokretačima nestabilnosti cijena energije u EU-u i koje bi konkretne mjere, prema vašem mišljenju, trebalo poduzeti kako bi se osiguralo da cijene budu konkurentne, u skladu s kretanjima na tržištu i pristupačne? Kako ćete osigurati da poduzeća i kućanstva imaju koristi od nižih troškova proizvodnje energije iz obnovljivih izvora? Koju bi ulogu važni projekti od zajedničkog europskog interesa trebali imati u proizvodnji energije i međupovezanosti te kako se mogu osloboditi dodatna sredstva za njihovu provedbu? Kako gledate na ulogu tehnološke neutralnosti u kontekstu opskrbe energijom i cijena energije? Što mislite o nuklearnoj energiji i malim modularnim reaktorima?

Više i nestabilne cijene energije jedna su od najvećih prepreka našoj konkurentnosti i mogućnosti rasta naših industrija, kako je istaknuto u Draghijevu izvješću. Budem li potvrđena, usmjeravat ću rad Europske komisije na cjenovno pristupačnu energiju i prekid naše ovisnosti o fosilnim gorivima, počevši od postupnog ukidanja preostalih fosilnih goriva koja EU uvozi iz Rusije. Surađivat ću s kolegama povjerenicima, posebno s povjerenikom za energetiku i stanovanje, kako bih potaknula ulaganja u infrastrukturu temeljenu na čistoj energiji i uhvatila se ukoštac s problemom energetske siromaštva diljem Europe. Vjerujem da je najbolja strategija za osiguravanje cjenovne pristupačnosti energije što prije dovršiti prelazak na čistu energiju i izgraditi snažnu energetska uniju. U tu će svrhu Komisija predstaviti Akcijski plan za cjenovno pristupačnu energiju u okviru plana za čistu industriju koji obuhvaća sve sastavnice cijena energije, uključujući oporezivanje, ali i financijska tržišta, razvoj ugovora o kupnji energije i dvosmjernih ugovora za kompenzaciju razlike za energetska tržišta u Europi.

Predložiti ćemo i plan za okončanje uvoza energije iz Rusije, uz preispitivanje strukture energetske sigurnosti EU-a. Naposljetku, usmjerit ćemo napore na provedbu nedavne reforme modela tržišta električne energije, širenje obnovljivih izvora energije u energetskom sustavu i poboljšanje energetske učinkovitosti.

Milijuni ljudi već iskorištavaju prednosti jeftine energije iz obnovljivih izvora kao potrošači energije koju sami stvaraju ili kao dio energetske zajednice te moramo osigurati da to u budućnosti čini više ljudi. Cijene električne energije za potrošače u razdoblju 2021. – 2023. smanjile su se za 100 milijardi EUR zahvaljujući proizvodnji električne energije iz novoinstaliranih kapaciteta solarne fotonaponske energije i energije vjetra. To se mora nastaviti i treba i dalje rasti. Pobrinut ću se da države članice brže i jednostavnije izdaju dozvole, smanje birokratsko opterećenje i pravilno provode propise za uvođenje obnovljivih izvora energije u novoizgrađene i obnovljene zgrade. Naši porezi i politike određivanja cijena za korištenje energije trebali bi biti usklađeni s našim dugoročnim održivim ciljevima i istodobno pridonijeti smanjenju razlika u konkurentnosti. Za ostvarenje tog cilja ključno je postupno ukidanje subvencija za fosilna goriva, ali i povećanje energetske učinkovitosti.

Utvrđivanje okvira upravljanja prilagođenog fleksibilnom, integriranom i digitaliziranom europskom energetskom sustavu bit će ključno za dovršetak transformacije i dekarbonizacije naše kombinacije izvora električne energije. Zato ću pomno pratiti reviziju Uredbe o upravljanju.

Za povećanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora potrebna je poboljšana elektroenergetska mreža te rješenja za fleksibilnost ponude i potražnje i skladištenje kako bi se cijelog dana mogle koristiti prednosti jeftine energije iz obnovljivih izvora. Suradivat ću s povjerenikom za energetiku i stanovanje na predstavljanju strateškog plana za digitalizaciju i umjetnu inteligenciju u energetskom sektoru. Mobilizirat ćemo i okvir za transeuropske energetske mreže kako bismo nastavili podupirati ključnu prekograničnu energetsku infrastrukturu za projekte od zajedničkog interesa. Aktivno ću pomagati i u provedbi tih ključnih infrastrukturnih projekata putem Komisijinih skupina na visokoj razini za regionalnu suradnju. Poboljšanje međusobne povezanosti među mrežama država članica ključno je ne samo za učinkovitije upravljanje tranzicijom nego i za širenje koristi diljem Europe.

Važni projekti od zajedničkog europskog interesa ključan su alat za zajedničko ulaganje u tehnologije i infrastrukture budućnosti, čime se omogućuju industrijske inovacije i dinamičnost te pozitivni učinci prelijevanja na šire europsko gospodarstvo. Na tome se temelji njihova spojivost s pravilima o državnim potporama. Od ključne su važnosti za pružanje europskih rješenja i za potporu država članica projektima energetske infrastrukture s otvorenim pristupom, ako se smatra da su od velike važnosti za EU. Kad je riječ o proizvodnji energije, važni projekti od zajedničkog europskog interesa mogu pridonijeti povećanju razine inovacija u različitim čistim tehnologijama i, primjerice, povećati energetsku ili resursnu učinkovitost u različitim sektorima (na primjer u odobrenom važnom projektu od zajedničkog europskog interesa u području tehnologija računalstva u oblaku i računalstva na rubu mreže). Pravilima o važnim projektima od zajedničkog europskog interesa potiče se sufinanciranje nacionalnih mjera sredstvima EU-a i mogu se iskoristiti sredstva preusmjerena u okviru Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP). Budući Europski fond za konkurentnost trebao bi podupirati važne projekte od zajedničkog europskog interesa.

Oslanjat ću se na Komunikaciju o preporučenom klimatskom cilju za 2040. i zaključke njezine detaljne procjene učinka. Potrebna nam je maksimalna učinkovitost u uvođenju različitih tehnologija, i onih zrelih i onih novih, koje bi mogle pomoći EU-u u postizanju cilja dekarbonizacije nakon 2030., poštujući pritom ovlasti država članica u pogledu kombinacije izvora energije, u skladu s člankom 194. Ugovora.

Kad je riječ o niskougljičnoj nuklearnoj energiji, važno je napomenuti da je Komisija u veljači 2024. pokrenula industrijski savez kako bi se olakšala suradnja dionika na razini EU-a, ubrzalo uvođenje malih modularnih reaktora i osigurala stabilnost lanca opskrbe EU-a, uključujući kvalificiranu radnu snagu. Tako će se proizvodni i inovacijski kapaciteti EU-a iskoristiti za ubrzavanje uvođenja prvih projekata malih modularnih reaktora u EU-u do početka 2030. u skladu s najvišim standardima nuklearne sigurnosti, gospodarenja otpadom, održivosti okoliša i konkurentnosti industrije.

Pitanja Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

12. Vaš resor obuhvaća čistu, pravednu i konkurentnu tranziciju, a takva tranzicija prema Vašem mandatnom pismu mora biti „u korist ljudi i njihovih radnih mjesta”. Međutim, u Vašim se zaduženjima socijalni aspekti pravedne tranzicije gotovo i ne spominju. Kako planirate suradivati s kandidatkinjom za izvršnu potpredsjednicu Roxanom Minzatu? Koje ćete konkretne mjere poduzeti kako biste osigurali da najugroženija kućanstva budu zaštićena i da tranzicija bude u korist radnika, da se njihova prava poštuju i promiču te da nitko ne bude

zapostavljen? U kontekstu pravedne tranzicije, namjeravate li provesti inicijativu za predviđanje promjena u svijetu rada i upravljanje njima?

Koje ćete konkretne mjere poduzeti kako bi se u okviru agende za bolju regulativu zajamčila pravna stečevina EU-a u području radnog prava i poboljšala prava radnika i socijalni standardi?

Konkretno, s obzirom na nacionalne socijalne planove za klimatsku politiku koji bi trebali biti doneseni do lipnja 2025., kako ćete osigurati da se Socijalnim fondom za klimatsku politiku ne pruža samo kratkoročna potpora ranjivim kućanstvima nego i da se pokrenu dugoročne promjene kako bi se te osobe izvukle iz energetske siromaštva i siromaštva u pogledu mobilnosti? S obzirom na to da se Fond za pravednu tranziciju zatvara 2027., kojim konkretnim mjerama planirate pratiti poduzeća i radnike u tranziciji prema klimatskoj neutralnosti? Kako planirate doprinijeti Uniji vještina?

Budem li potvrđena, radit ću na tome da se klimatski, gospodarski i socijalni ciljevi ostvaruju zajedno, s naglaskom na zaštiti najranjivijih, zajedničko napredovanje kako bi svi mogli iskoristiti prilike koje pruža tranzicija i promicanje tranzicije usmjerene na ljude. Novi plan za čistu industriju podupirat će održive i konkurentne industrije uz istodobno promicanje kvalitetnih radnih mjesta. Osim toga, planom za kvalitetna radna mjesta, koji će sa socijalnim partnerima izraditi izvršni potpredsjednik za ljude, vještine i pripravnost, osigurat će se pravedna tranzicija. Zalagat ću se, prije svega povećanjem zastupljenosti kolektivnog pregovaranja, za pravedne plaće, visoke zdravstvene i sigurnosne standarde na radu, dobre radne uvjete, osposobljavanje i pravednu promjenu radnog mjesta za radnike i samozaposlene.

Kako bi se osigurala zaštita najranjivijih kućanstava i kako nitko ne bi bio zapostavljen, surađivat ću s izvršnim potpredsjednikom za ljude, vještine i pripravnost na prvoj strategiji EU-a za borbu protiv siromaštva. Ta će se strategija na sveobuhvatan način usmjeriti na temeljne uzroke siromaštva kako bi se osigurao pristup osnovnim uslugama, uključujući energiju i prijevoz, što je ključno za pravednu zelenu tranziciju. Budući europski plan za cjenovno pristupačno stanovanje također će imati ključnu ulogu u podupiranju obnove i pristupu cjenovno pristupačnom i energetske učinkovitim stanovanju.

U okviru Socijalnog fonda za klimatsku politiku (SCF) pružit će se potpora ranjivim kućanstvima, ranjivim korisnicima usluga prijevoza i ranjivim mikropoduzećima kako bi se odgovorilo na socijalne učinke novog sustava trgovanja emisijama na zgrade i cestovni promet (ETS2), posebno u pogledu energetske siromaštva i siromaštva u pogledu mobilnosti. Dat ću potporu izvršnoj potpredsjednici za ljude, vještine i pripravnost u usmjeravanju programiranja i provedbe Socijalnog fonda za klimatsku politiku na rješavanje socijalnih učinaka na ranjive skupine na koje utječe novi sustav trgovanja emisijama (ETS2). U okviru Socijalnog fonda za klimatsku politiku osigurat će se privremena izravna potpora dohotku, a uključivat će i mjere i ulaganja, pri čemu mjere moraju dovesti do strukturnih promjena sa znatnim i trajnim učincima. Socijalni fond za klimatsku politiku osmišljen je kako bi se potaknule strukturne promjene u korist ranjivih kućanstava i pridonijelo postizanju glavnog cilja smanjenja siromaštva do 2030. utvrđenog u Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava.

Tijekom mandata blisko ću surađivati i s izvršnom potpredsjednicom za ljude, vještine i pripravnost da bismo osigurali pravednu tranziciju za sve i stvorili prave uvjete kako bi poduzeća mogla ostvariti naše zajedničke ciljeve. Kako je najavljeno u Akcijskom planu za rješavanje problema nedostatka radne snage i vještina u EU-u za 2024., Komisija će uspostaviti Opservatorij za pravednu tranziciju kako bi se olakšalo praćenje napretka. Službe Komisije analizirat će relevantne postojeće okvire i istražiti kako se zajednička i proaktivna vizija s realnim putovima može promicati u okviru dugoročnih procesa promjena. Podupirat ću i njezin rad u području radnog prava kako bi se osiguralo da ljudi i njihova radna mjesta uvijek budu u središtu našeg socijalnog tržišnog gospodarstva, bez obzira na evoluciju naše industrije i gospodarstva.

Vještine su ključne za našu konkurentnost te čistu i pravednu tranziciju. Pakt za vještine i puno shvaćanje potreba za vještinama bit će važan dio Unije vještina i imat će ključnu ulogu u pružanju odgovarajućih vještina za ključne industrije. Blisko ću surađivati s izvršnom potpredsjednicom za ljude, vještine i pripravnost kako bih se nadovezala na izvršni rad velikih partnerstava u okviru Pakta za vještine te podupirala usavršavanje i prekvalifikaciju radnika.

Pitanja Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača

13. Postoji opći konsenzus da vjerodostojnost EU-a ovisi o učinkovitoj provedbi njegovih pravila, uključujući Akt o digitalnim tržištima i Uredbu o stranim subvencijama. Koji su vaši prioriteti za izvršenje zakonodavstva u tom pogledu i kako ćete osigurati pravodobno i učinkovito izvršenje koje će dovesti do koristi za potrošače i poduzeća

u EU-u i doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta? S obzirom na to da je riječ o zadaćama visoke razine složenosti, kako ćete osigurati odgovarajuće kvalificirano osoblje i koordinirano djelovanje unutar Europske komisije?

Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, prije svega ću se pobrinuti da se novi alati kao što su Akt o digitalnim tržištima i Uredba o stranim subvencijama djelotvorno provode i donose stvarnu dodanu vrijednost za potrošače i poduzeća u EU-u. Ti su alati usmjereni na rješavanje sve većih izazova za gospodarstvo EU-a. Namjeravam provesti Akt o digitalnim tržištima, kojim se nameću obveze najvećim digitalnim platformama, osiguravajući da te platforme funkcioniraju na pravedan način, prilagođen tržišnom natjecanju. Isto tako, iznimno važna će mi biti provedba Uredbe o stranim subvencijama, kojom se Komisiji omogućuje rješavanje problema narušavanja tržišnog natjecanja uzrokovanih subvencijama koje zemlje izvan Unije dodjeljuju poduzećima koja posluju na jedinstvenom tržištu. Time se EU-u omogućuje da osigura jednake uvjete za sva poduzeća koja posluju na jedinstvenom tržištu, a da pritom ostane otvoren za trgovinu i ulaganja.

Kad je riječ o Aktu o digitalnim tržištima, prioritete mojeg rada s izvršnom potpredsjednicom za tehnološki suverenitet, sigurnost i demokraciju odredit će tri važne dimenzije. Prvo, otvaranje zatvorenih ekosustava, bilo da je riječ o mobitelima, rezultatima internetskih upita za pretraživanje ili internetskim tržištima. Time će se manjim, inovativnim poduzećima pružiti prilika da potrošačima predlože nove usluge. S vremenom će im to omogućiti da se na vlastitom terenu suprotstave ukorijenjenim nadzornicima pristupa. Drugo, time bi se potrošačima omogućio izbor. Nadzornici pristupa potrošačima prečesto nameću vlastite uvjete, tvrdeći da nijedna alternativa nije dovoljno dobra. Treće, time bi se osiguralo da podaci pripadaju onima koji ih generiraju. Građani imaju pravo prenositi svoje podatke tamo kamo žele i odlučiti žele li da se njihovi osobni podaci upotrebljavaju za oglase. Nadzornici pristupa ne bi smjeli koristiti podatke koje generiraju potrošači trgovaca koji prodaju svoje proizvode na internetskim tržištima kad se natječu s tim trgovcima na svojoj platformi. Želim osnažiti europske građane i poduzeća u njihovu digitalnom životu te ću stoga zahtijevati da nadzornici pristupa poštuju svoje obveze u skladu s Aktom o digitalnim tržištima. Ne budu li to činili, neću oklijevati upotrijebiti sve alate predviđene u Aktu o digitalnim tržištima, uključujući, prema potrebi, novčane kazne.

Kad je riječ o provedbi Uredbe o stranim subvencijama, dva su načina provedbe: koncentracije i istrage po službenoj dužnosti. Kad je riječ o koncentracijama koje uključuju strane subvencije, bit ću rigorozna u pogledu transakcija koje uključuju subvencije iz zemalja izvan Unije i, bude li potrebno, neću oklijevati iskoristiti sve ovlasti tog novog instrumenta, među ostalim i u slučajevima nepravedno subvencioniranih stjecanja europskih ciljnih poduzeća. Kad je riječ o istragama po službenoj dužnosti (tj. istragama na inicijativu Komisije), nastavit ću provoditi postojeće preliminarne istrage. Uz potpuno poštovanje pravila, u ovoj fazi ne mogu prejudicirati ishod tih istraga. Naravno, pobrinut ću se da kontinuirano pratimo nove predmete za koje je možda potrebno djelovanje po službenoj dužnosti i, prema potrebi, pokrenemo istragu. U skladu sa svojim mandatnim pismom namjeravam naša djelovanja po službenoj dužnosti usmjeriti na najpogođenije sektore i vrste stranih subvencija koje su najštetnije za pošteno natjecanje na jedinstvenom tržištu. Za mnoge dimenzije jedinstvenog tržišta trebat će snažna koordiniranost i aktivno ću pridonijeti tome da naše djelovanje bude usklađeno s ključnim europskim prioritetima.

Pitanja Odbora za promet i turizam

14. Prema popratnom mandatnom pismu, budući kandidat za izvršnog potpredsjednika za čistu, pravednu i konkurentnu tranziciju bit će odgovoran za pravni okvir za ciljeve EU-a u pogledu dekarbonizacije i provedbu zakonodavstva u okviru paketa „Spremni za 55 %”. Odbor TRAN predvodio je zakonodavni rad EP-a na dekarbonizaciji prometa (inicijative RefuelEU Aviation i FuelEU Maritime, revizija Direktive o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva). Kako ocjenjujete učinak zakonodavstva o zelenom planu na prometni sektor? Kako namjeravate pripremiti novi ustroj za dekarbonizaciju prometnog sektora u razdoblju nakon 2030., osiguravajući pritom jednake uvjete za europska prijevozna poduzeća, konkurentnost europskog prometnog sektora te visokokvalitetna i privlačna radna mjesta u Europi? Kako u tom pogledu planirate suradnju s budućim izvršnim potpredsjednikom za koheziju i reforme i budućim povjerenikom za održivi promet i turizam?

U skladu s europskim zelenim planom svi gospodarski sektori moraju pridonijeti klimatskim ciljevima EU-a. U tom je kontekstu promet, s emisijama CO₂ koje su i dalje iznad razina iz 1990., ključan za ispunjenje obveze EU-a o postizanju klimatske neutralnosti do 2050. EU je uspostavio sveobuhvatan okvir politike, uključujući paket „Spremni za 55 %”, i sveobuhvatnu strategiju za održivu i pametnu mobilnost koja je, među ostalim, dovela do paketa za učinkovitu i zelenu mobilnost te paketa za ozelenjivanje prijevoza tereta za dekarbonizaciju prometa.

Za postizanje naših ključnih ciljeva presudni su inovacije, digitalizacija, djelotvorna provedba i nužna ulaganja. Za dovršetak osnovne mreže TEN-T do 2030., povećanje otpornosti infrastrukture EU-a na prirodne katastrofe ili neprijateljska djelovanja, uvođenje inovativnih i digitalnih rješenja kao što su održiva goriva u prometu i infrastruktura za punjenje, modernizaciju naših voznih parkova i organiziranje pametnije mobilnosti u gradovima potrebna su ulaganja i planiranje. Prijedlozi za poboljšanje upotrebe kapaciteta naše infrastrukture, posebno za željeznice i unutarnje plovne putove, već su izneseni i nadam se da će suzakonodavci uskoro postići dogovor o njima.

Povjerenik za održivi promet i turizam zadužen je za izradu plana ulaganja u održivi promet kako bi se dala prednost ulaganjima u dekarbonizaciju u EU-u. U potpunosti ću podupirati tu inicijativu i uključiti je u plan za čistu industriju. Istodobno moramo uzeti u obzir globalnu dimenziju. Prelazak na čistu energiju mora se odvijati istodobno s mjerama za jačanje globalne konkurentnosti prometnog sektora EU-a, pri čemu je ključan kontinuirani rad Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva i Međunarodne pomorske organizacije.

Važnu ulogu imat će javna ulaganja, primjerice putem dobro usmjerenih javnih potpora u skladu s našim pravilima o državnim potporama. Slično tome, poduzet ću mjere za suzbijanje svih stranih subvencija i ulaganja koji bi mogli narušiti tržišno natjecanje i dovesti naša europska prijevozna poduzeća u nepovoljan položaj. Međutim, proračun EU-a ne može biti jedini izvor ulaganja. Podupirat ću suradnju Kolegija povjerenika s državama članicama te regionalnim i lokalnim vlastima kako bi njihovi proračuni i planovi ulaganja bili u potpunosti usklađeni s dogovorenim ciljevima. Moramo istražiti i mogućnosti financiranja izvan javnog sektora te ću stoga pridonijeti radu na razvoju inovativnih izvora financiranja kojima se mogu potaknuti i mobilizirati ulaganja privatnog sektora. Taj bi rad trebao biti usredotočen na pojačanu suradnju s Europskom investicijskom bankom i Europskom bankom za obnovu i razvoj kako bi njihove strategije kreditiranja odražavale najhitnije političke potrebe.

Sljedeća Komisija usredotočit će se na proširenje pristupa cjenovno pristupačnim mogućnostima prijevoza za sve Europljane. Rješavanje problema siromaštva u pogledu mobilnosti bit će usklađeno s prvom europskom strategijom za borbu protiv siromaštva, koju će predvoditi izvršna potpredsjednica za ljude, vještine i pripravnost, a ja ću joj sa zadovoljstvom dati svoj doprinos. Sljedeća Komisija radit će i na visokim zdravstvenim i sigurnosnim standardima rada, ulagati u prekvalifikaciju i usavršavanje te nastojati privući više mladih u taj sektor. Zajedno s drugim članovima Kolegija usmjeravat ću naša ulaganja i financiranje u pravednu i socijalnu tranziciju i u području mobilnosti, prije svega u okviru Socijalnog fonda za klimatsku politiku.

Spremna sam dati punu potporu povjereniku za održivi promet i turizam u prethodno spomenutom radu i blisko surađivati s izvršnim potpredsjednikom za koheziju i reforme.

Pitanje Odbora za regionalni razvoj

15. Unatoč skromnom proračunu, Fond za pravednu tranziciju (FPT) bio je ključno postignuće posljednjeg zakonodavnog razdoblja i ključan alat za područja koja se suočavaju sa socioekonomskim izazovima povezanim s tranzicijom prema klimatskoj neutralnosti. Međutim, problemi s alokacijom resursa, administrativnim preprekama i usklađivanjem okolišnih i socijalnih ciljeva ograničili su njegovu djelotvornost. Zbog toga mnogi predviđeni korisnici, uključujući tisuće radnika iz industrija s visokim emisijama ugljika, nisu dobili potporu. Velik dio dodijeljenih sredstava FPT-a još uvijek treba apsorbirati do 2026.

Kako planirate poduprijeti lokalne i regionalne vlasti u ubrzanju apsorpcije i sprečavanju opoziva, a da se pritom osigura dodana vrijednost projekata? Razmišljate li o uspostavi Fonda za pravednu tranziciju 2 ili namjeravate njegove ciljeve uključiti u druge fondove kohezijske politike, pri čemu bi se načelo pravedne tranzicije primjenjivalo transverzalno? Hoćete li dodijeliti više sredstava pravednoj tranziciji? Koje ćete mjere poduzeti kako biste osigurali da potpora dopre do najugroženijih regija i sektora? Planirate li pojednostavniti zahtjeve za pristup radnika potpori? Smatrate li da je potrebno revidirati zakone o državnim potporama kako bi se omogućio jednostavniji i brži pristup potpori? Naposljetku, planirate li proširiti potporu iz Fonda i na regije, primjerice one s automobilskom industrijom ili intenzivnom poljoprivredom, te razmjerno tome povećati financiranje?

Ako budem potvrđena, u suradnji s izvršnim potpredsjednikom za koheziju i reforme nastavit ću raditi na potpori regijama u kojima se odvija čista tranzicija. Provedba Fonda za pravednu tranziciju (FPT) kontinuirano napreduje, a stopa odabira na razini fonda raste na 25 %. Iako nekoliko regija obuhvaćenih FPT-om i dalje treba dodatnu potporu za provedbu svojih teritorijalnih planova za tranziciju, dostupni su brojni alati i nastavit ću poticati države članice da ih iskoriste.

Naglasak je na tome da se sva sredstva učinkovito iskoriste za privlačenje novih poduzeća, otvaranje radnih mjesta i pružanje novih gospodarskih prilika u područjima koja se odmiču od ugljena i fosilnih goriva. Zajedno s izvršnim potpredsjednikom za koheziju i reforme nastojat će stvoriti regulatorno okruženje koje će svim dionicima, uključujući radnike, omogućiti da u potpunosti sudjeluju u financiranju EU-a i iskoriste ga te pritom osigurati da se našim politikama podupire lokalni razvoj na uključiv i učinkovit način.

Aktivno sudjelovanje radnika u programiranju i provedbi FPT-a olakšava pristup financiranju. Na primjer, projekt „Posao nakon ugljena” u poljskoj podregiji Konin razvijen je kao inicijativa sindikata rudnika lignita odozdo prema gore. Cilj je projekta pružiti potporu sudionicima na njihovu putu prema novom i održivom zaposlenju pružanjem ciljane pomoći osmišljene u suradnji s predstavnicima radnika. Projektom se podupire prekvalifikacija i usavršavanje bivših zaposlenika rudnika i elektrana na koje utječe postupno ukidanje proizvodnje energije iz lignita.

Sa svojim ću kolegama, povjerenicima za održivi promet i turizam te poljoprivredu i hranu, surađivati u procjeni načina pružanja potpore regijama čija se gospodarska dinamičnost oslanja na automobilski sektor ili intenzivnu poljoprivredu. U viziji za budućnost poljoprivrede i hrane i industrijskom akcijskom planu EU-a za automobilski sektor bit će navedene mjere koje možemo poduzeti i radujem se da ću pridonijeti tome.

Pitanje Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj

16. Poljoprivreda i šumarstvo imat će ulogu u čistoj, pravednoj i konkurentnoj tranziciji. Ta su dva sektora među rijetkim sektorima koji ne samo da emitiraju ugljik, već mogu i aktivno pomoći u vezanju ugljika, osiguravanju obnovljivih sirovina i ublažavanju klimatskih promjena, pri čemu osiguravaju sigurnost opskrbe hranom za naše građane. Kako namjeravate ojačati poljoprivredni i šumarski sektor u kontekstu pravedne tranzicije? Kako se mogu stvoriti poticaji za poljoprivredu i šumarstvo kako bi se povećao njihov doprinos u svojstvu ponora ugljika i ostvarila njihova održiva i konkurentna tranzicija? Kako namjeravate pomoći poljoprivrednicima i šumarima da se prilagode izazovima povezanim s klimatskim promjenama?

Kako planirate povećati izgled i doprinos poljoprivrede u pogledu jačanja socioekonomskog rasta i poboljšanja stanja okoliša, među ostalim jačanjem potencijala biogospodarstva, kružnog gospodarstva, otpornih lanaca opskrbe hranom i inovativnih metoda?

Poljoprivreda i šumarstvo od strateške su važnosti za našu sigurnost i autonomiju. Ti su sektori ključni za naš prirodni okoliš i nezaobilazni u našoj borbi protiv klimatskih promjena i stvaranju kružnog biogospodarstva do 2050. Istodobno, ti gospodarski sektori moraju biti konkurentni i održivi. Poljoprivrednici i vlasnici šuma zaslužuju pravedan prihod te bi ih trebalo podupirati, poticati i nagrađivati za pružanje javnih dobara.

Kako bi se u tranziciji te sektore ojačalo, strateški planovi u okviru ZPP-a služe kao alat za potporu poljoprivrednicima i nekim šumarima koji je usmjeren na rezultate. U sadašnjim planovima 32 % sredstava ZPP-a (gotovo 97 milijardi EUR dodijeljenih sredstava za razdoblje 2023. – 2027.) namijenjeno je ciljevima u području klime, okoliša i dobiti životinja. Europski revizorski sud nedavno je u svojem izvješću od 30. rujna 2024. o strateškim planovima u okviru ZPP-a potvrdio da „zelena struktura” Uredbe o strateškim planovima u okviru ZPP-a za razdoblje 2023. – 2027. omogućuje veće ambicije u području okoliša i klime u okviru ZPP-a, ali taj potencijal treba bolje iskoristiti u nacionalnim planovima.

Ključnu ulogu u potpori poljoprivredi i šumarstvu mogu imati i državne potpore. Suradivati ću s državama članicama kako bi im se omogućilo da iskoriste postojeća pravila o državnim potporama kojima se osigurava poseban, nedavno revidirani okvir i skupno izuzeće za sektore poljoprivrede i šumarstva te za ruralna područja. Tim okvirom i skupnim izuzećem, koji su osmišljeni kao dopuna zajedničkoj poljoprivrednoj politici, državama članicama daje se dovoljno prostora za potporu poljoprivrednicima promicanjem gospodarskog razvoja i podupiranjem ulaganja. Paket mjera za državne potpore dopunjen je potporom *de minimis* za poljoprivredni sektor kao dopunskim alatom. Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, namjeravam osigurati brzi dovršetak revizije potpora *de minimis* u poljoprivredi kako bi se uzela u obzir inflacija.

Za jačanje konkurentnosti, otpornosti i održivosti poljoprivrednog sektora bit će potreban i pristup temeljen na poticajim kojim će se dopuniti javna potpora. To je istaknuto u strateškom dijalogu o budućnosti poljoprivrede EU-a. U strateškom dijalogu prepoznata je i potreba za sustavom referentnih vrijednosti na razini EU-a kao preduvjet za novi pristup održivosti. Novom Uredbom o uklanjanju ugljika i sekvestraciji ugljika u poljoprivredi

(CRCF) postavljamo temelje za novo tržište održivosti uvođenjem standardiziranog pristupa za certifikate o održivosti u cijeloj Europi. CRCF ne obuhvaća samo uklanjanje ugljika već i bioraznolikost i prilagodbu priznavanjem praksi upravljanja kojima se povećava otpornost na učinke klimatskih promjena, poboljšava plodnost tla te štiti i obnavlja priroda i tako dovodi do rješenja za neovisnost u opskrbi hranom i produktivnost zemljišta od kojih svi imaju koristi. Kako je prethodno navedeno, vjerujem da su prirodni krediti obećavajući način za nagrađivanje poljoprivrednika za njihove usluge i podupirat ću povjerenika za okoliš, otpornost vodoopskrbe i konkurentno kružno gospodarstvo u daljnjem razvoju tog koncepta.

Kad je riječ o održivosti u tom sektoru, Komisija je 2023. donijela Smjernice o isključenju iz primjene članka 101. UFEU-a za sporazume o održivosti u poljoprivredi. To isključenje omogućuje poljoprivrednim proizvođačima i drugim subjektima u poljoprivredno-prehrambenom lancu opskrbe da primijene standarde održivosti koji nadilaze ono što je trenutačno propisano postojećim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom. Bit ću spremna pružiti smjernice poljoprivrednicima i njihovim partnerima u lancu koji predlažu inicijative za održivost.

Budem li potvrđena, nastojat ću donijeti novu strategiju za biogospodarstvo. To bi Europi trebalo omogućiti da iskoristi potencijal rastućeg sektora, osiguravajući konkurentnost i blagostanje, među ostalim u ruralnim područjima. Posvećena sam izradi strategije koja europskim poduzećima pruža orijentacijski okvir za napredak u zelenoj i kružnoj tranziciji.